

nr. 4/2006
Planposten junior

Beste- venner

reiser til Burkina Faso!

Visste du at... hovedstaden i Burkina Faso heter noe så vanskelig som Ouagadougou?
Bla om og bli bedre kjent med Burkina Faso!

DET ÆRLIGE FOLKET

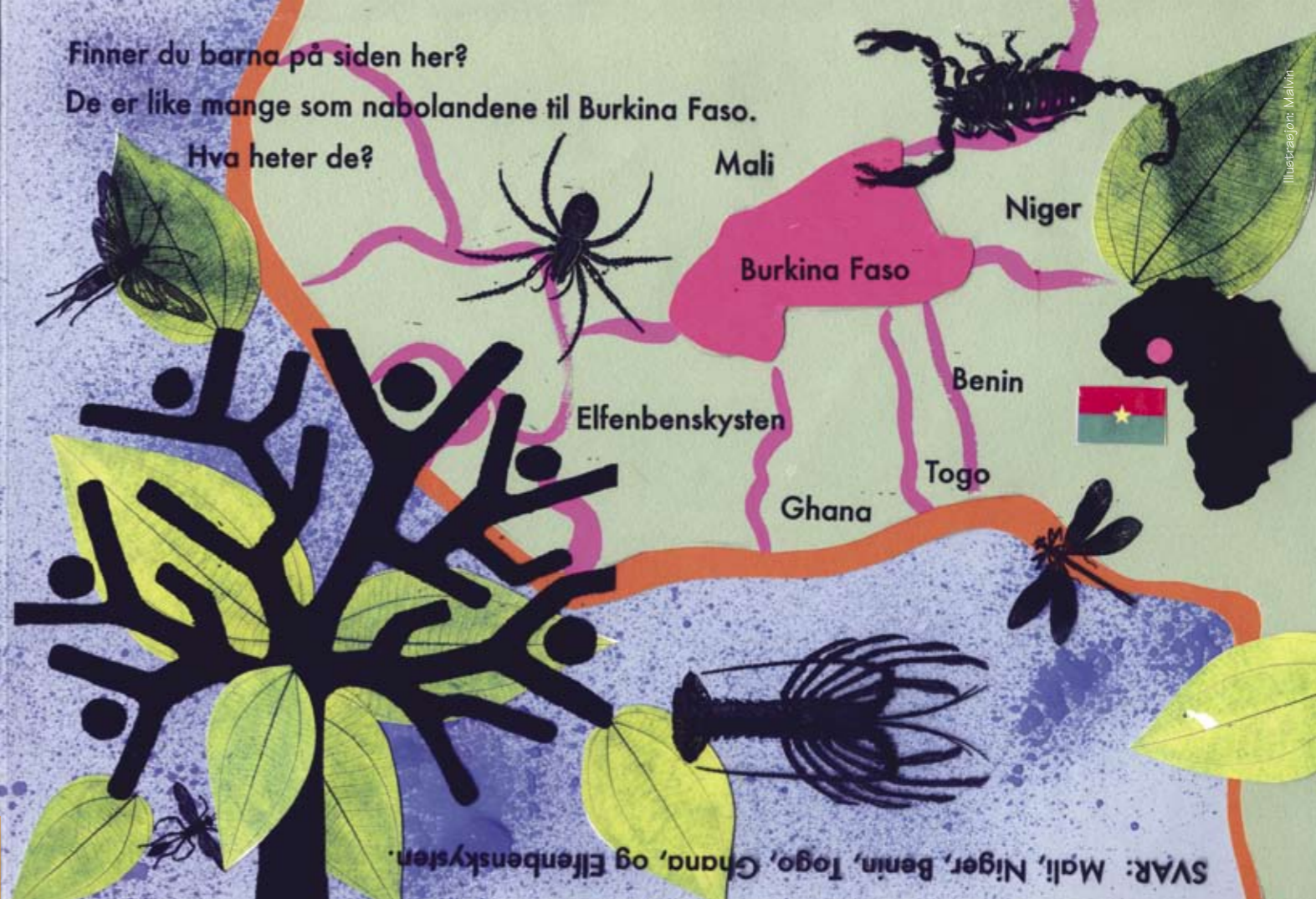

Innbyggere i Burkina Faso kaller seg Burkinabè

Navnet Burkina Faso betyr «Det ærlige folket», og faktisk er det sånn at ærlighet er typisk for innbyggerne i dette vestafrikanske landet. Det er lite kriminalitet her, og folk er for eksempel ikke redde for å gå alene om kvelden. Det eneste er at man ikke bør kjøre bil på landet om natten, for da kan man møte landeveisrøvere.

Innbyggere i Burkina Faso omtaler seg som Burkinabè, og de består av over 60 ulike folkegrupper. Det bor til sammen over 10 millioner mennesker i Burkina Faso, pluss at tre millioner har flyttet til Elfenbenskysten for å jobbe. De aller fleste tilhører Mossi-stammen som utgjør over 40 prosent av befolkningen. Man skulle kanskje tro at i et land med flere ulike etniske grupper kan det lett bli uenighet, men ikke her. Befolkningen tilhører også ulike religioner. Rundt halvparten er muslimer, omtrent 10 prosent er kristne og resten tror på gamle åndere- →

Visste du at... i Burkina Faso bor det over 60 ulike folkegrupper.

ligioner. Landet er et eksempel på at ulike folkegrupper kan trives sammen og gifter seg med hverandre. Når det er jul eller andre anledninger til fest, så feirer alle – uansett religion! Kanskje det er noe å lære for andre rundt om i verden...?

Burkina Faso er det fjerde fattigste landet på FNs fattigdomsliste. Mye av grunnen til det er at landet ikke har store naturressurser som mange av nabolandene. I norddelen av landet spiser Sahara-ørkenen seg innover landet. Store deler av det sentrale Burkina Faso ligger på et savanneplatå, mens det i sør er litt mer grønt, med skoger og frukttrær. 80 prosent av befolkningen lever av jordbruk eller dyrehold, selv om kun 10 prosent av jorda er dyrkbar. Reiser man ut av byene, ser man åker på åker med hirse, og overalt langs veiene er det geiter. Hirsene bruker man ofte til å lage en tykk hirsegrøt som sammen med geitekjøtt og en sterk og

80 prosent lever av jordbruk eller dyrehold, selv om kun 10 prosent av jorda er dyrkbar.

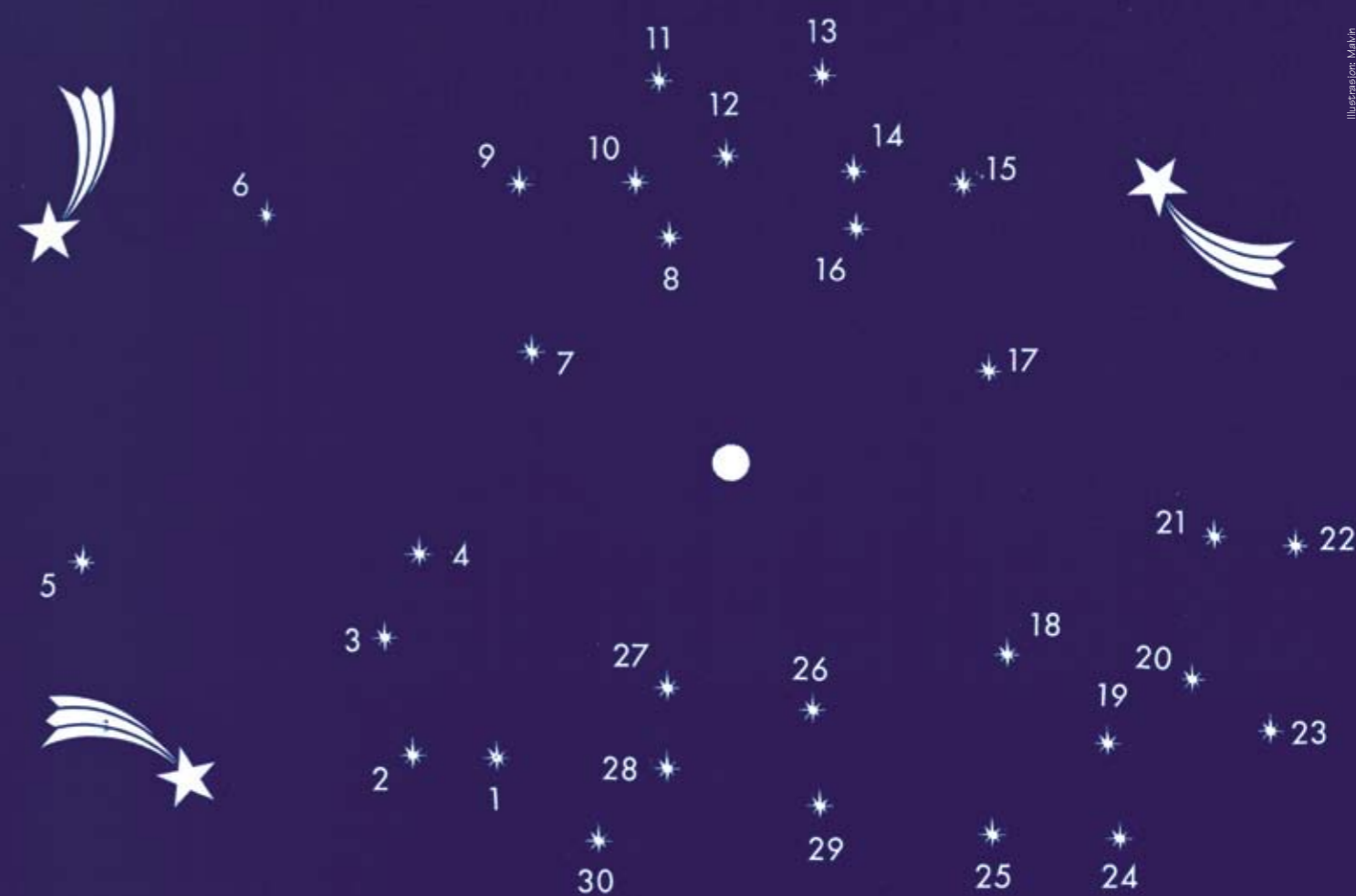
god tomatsaus, utgjør nasjonalretten.

Nesten halvparten av innbyggerne i Burkina Faso er under 15 år. Og de har det ganske annerledes enn barn i Norge. Kun 54 prosent av barna går på skole, og blant de over 15 år er det bare 13 prosent som kan lese og skrive. Bare halvparten av

alle hjem har tilgang på rent vann. Å hente vann er jentene og mødrenes jobb. For noen betyr det at de må gå flere timer hver vei, bare for vann. Da sier det seg at man ikke får tid til så mye annet enn å jobbe for å overleve. Men i fjor var Burkina Faso det landet i Afrika som gjorde mest for å kunne forsyne folket med rent vann. En eksisterende vannkilde ble demmet opp, og det gjorde at 50 prosent flere fikk tilgang på rent vann.

I Norge bor det bare fem mennesker som er fra Burkina Faso. En av dem er Yossouf Kone. Han spiller fotball for Rosenborg og bor i Trondheim. Fotball er veldig populært i Burkina Faso, som det er i resten av Afrika. Ofte kan en landsby mangle både rent vann og ordentlige toaletter, men en fotballbane – det har de!

Visste du at... kun 13 prosent av de over 15 år i Burkina Faso kan lese og skrive?

Med en strek fra 1 til 30 finner du det tyngste dyret i Burkina Faso

STEDET FOR SMYKKER OG KUNST

Visste du at et armbånd tvunnet i kobber og sølv skal beskytte mot onde ånder? I Afrika er smykker og pynteting ikke alltid bare pynt. Enhver stamme og etnisk gruppe har sin helt spesielle måte å lage kunsthåndverk på. En måte å få oversikt over hvilke stammer som lager hva, er å reise til SIAO-messen som arrangeres i Burkina Faso annethvert år. Dette er den største kunst- og kunsthåndverksmessen i Afrika, og den ble startet i 1988 for å gjøre afrikansk kunsthåndverk mer kjent. Messen gjør det mulig for folk fra ulike steder å møtes, forhandle, diskutere og handle. I år var over 2600 utstillere fra over 30 land med. 350 000 mennesker besøkte messen for to år siden, og i år tror de det var enda flere. Folk fra hele verden kommer for å kjøpe smykker, bronsefigurer, klær, musikkinstrumenter, barneleker, møbler, malerier, keramikk, treskulpturer og til og med medisiner. Alt selges – bare det er laget for hånd!

Bronseskulpturer er kanskje den mest kjente Burkina Faso-spesialiteten. De lages som regel på gammelmåten, der man først former figuren man vil lage i bivoks. Så støpes leire rundt denne for å lage en negativ form, så fylles den med flytende bronse som er varmet opp over et bål. Og vips, når bronsen er stiv, er figuren ferdig. Over 500 000 burkinere har hovedinntekten sin fra kunsthåndverk, og de aller fleste av dem er kvinner.

Tuaregene er et folkeslag i Burkina Faso. Deres håndverk er lett å kjenne igjen. Dette nomadefolket kom til landet med sine kamelkaravaner, og ble med tiden bofaste i landet. På SIAO-messen ses deres lett gjenkjennelige skinnnesker i farger som brunt, blått eller burgunder. De lager også kjeder, der flotte sølvfigurer henger på tråder med små, svarte perler.

Tuaregene er et folkeslag i Burkina Faso

I Afrika er smykker og pynteting ikke alltid bare pynt. Enhver stamme og etnisk gruppe har sin helt spesielle måte å lage kunsthåndverk på.

Visste du at... fransk er det offisielle språket i Burkina Faso?

Visste du at... gjennomsnittlig levealder i Burkina Faso kun er 48 år? I Norge er den 80 år.

BARE BARNEMAT

BØNNEKAKER FRA BURKINA FASO

En boks (ca. 400 gram) med bønner

En halv løk

To små gulrøtter

Et egg

Salt og pepper

Olje til steking (gjerne peanøttolje)

Fjern væsken fra boksen med bønner. Kutt løk og gulrøtter og miks dette i en blender sammen bønnene og egget. Ha i litt salt og pepper. Form røren til baller og press de flate (ca. to cm tykke). Stek i oljen i 8–10 minutter.

